

Vischnaunca da Breil

**Reglament per
l'avvertura dil traffic per la
vischnaunca da Breil**

2001

I. En general

Art.	1	Camp d'applicaziun ed intent	4
	2	Incumbensa dalla vischernaunca	4
	3	Resalva dil dretg surordinau	4

II. Avertura per il traffic**1. En general**

4	Repartiziun dils implorts da traffic	4
5	Nums da vias	5

2. Formaziun e diever

6	Princip	5
7	Vias da rimnada e d'avertura	5
8	Vias da cultivaziun	6
9	Vias da velos e da cavalcar	6
10	Vias e sendas da viandar	6
11	Stabiliments publics da parcar	6
12	Implorts da transport	6

3. Menaschi e manteniment

13	Manteniment e renovazion dallas construcziuns	7
14	Schubradad e nettegiament	7
15	Rumida da neiv	7
16	Responsablidad	8

III. Finanziaziun**1. Princip**

17	Implorts publics	8
18	Contribuziuns sin plivalur	9
19	Implorts privats	10

2. Contribuziuns tenor plivalur

20	Introducziun dalla procedura da contribuziun	10
21	Clav da repartiziun dils cuosts a) fixaziun	10
22	b) exposiziun publica, protesta ed approbaziun	11
23	Scadenza, prestaziuns da garanzia	11
24	Cass da direzia	12
25	Midada dallas relaziuns	12

IV. Disposiziuns executivas e finalas

25	Entrada en vigur	13
----	------------------	----

Camp d'applica-
ziun ed intent

Incumbenza
dalla visch-
ernaunca

Resalva dil dretg
surordinata

Repartizun dils
implonts da
traffic

I. En general

Art. 1

Quest reglament vala per igli entir territori communal.

Sin fundament dalla lescha da baghegiar e dil plan general d'avertura della vischernaunca ordeina el la formaziun, il diever, il manteniment, la renovaziun e la procedura per la finanziaziun d'implonts da traffic.

Per implonts da traffic che vegnan planisai e construi en il rom d'ina planisaziun da quartier, valan las disposiziuns dalla lescha da baghegiar davart la planisaziun da quartier. Aschinavon ch'ei maunca prescripziuns specialas, ein las disposiziuns da quest reglament era en la procedura per il plan da quartier decisivas.

Art. 2

La vischernaunca construescha e meina ils implonts da traffic comunals. La realisaziun dils implonts per l'avertura dallas zonas da construcziun succeda enteifer ils termins fixai en il program d'avertura.

Ella procura per il manteniment e la renovaziun da sia reit da vias. La vischernaunca ha la survigilanza dils implonts da traffic privats che surveschan al diever general.

Art. 3

Aschinavon che quest reglament cuntegn neginas disposiziuns specialas, valan generalmein las disposiziuns dalla lescha da baghegiar dalla vischernaunca.

Resalvadas restan plinavon las prescripziuns respectivas dil dretg federal e cantunal sco era las restricziuns dil traffic dalla regulaziun locala da traffic.

II. Avertura per il traffic

1. En general

Art. 4

Ils implonts da traffic vegnan repartgi tenor lur proprietarias e proprietaris en implonts cantunals, communals e privats.

Il plan directiv d'avertura ed il plan general d'avertura suddividan ils implonts da traffic senza risguardar las relaziuns da proprietad

tenor la spezia e l'imperzonza en implonts dall'avertura fundametal, generala e detagliada.

La vischernaunca meina in catastre da vias e sendas per las vias, sendas e plazzas publicas e privatas che secattan sin siu territori.

Art. 5

La suprastanza communalia decida davart la denominaziun da tut Nums da vias, sendas e plazzas publicas e privatas.

Igl ei da duvrar denominaziuns romontschas. Dils giavischs giusificai dallas confinontas e dils confinonts eis ei da tener quen tenor pusseivladad.

La vischernaunca meina in register cun ils noms da vias.

2. Formaziun e diever

Art. 6

Tut ils implonts da traffic inclusiv ils implonts accessoris ein da construir a moda adattada al territori risguardond specialmein il maletg dil vitg e dalla cuntrada. Implonts novs ein da restrenscher sin la dimensiun necessaria.

Ils implonts da traffic ston satisfar allas prescripziuns valeivlas dalla legislaziun davart la protecziun digl ambient. Els ein da construir aschia ch'els periclitescan buca ni persunas ni caussas. Da vias, sendas e plazzas ei l'aua dad allontanar a moda irreproschabla.

Aschinavon che prescripziuns tecnicas specialas mauncan en quest reglament, dat la suprastanza communalia las ordras necessarias en la procedura per la permissiun da construcziun. Per quest intent sa ella s'orientar tenor las normas e las recumandaziuns respectivas dallas federaziuns professionalas.

Ils implonts da traffic dalla vischernaunca ein aviarts per il traffic public cun resalva dallas mesiras per calmar il traffic sco era dallas restricziuns da traffic generalas e dalla regulaziun da traffic locala. Ils implonts da traffic privats che vegnan menziunai el plan general d'avertura ni en in plan da quartier san vegnir dedicai al diever general entras ina disposiziun dalla suprastanza communalia.

Art. 7

Las vias da rimmada e d'avertura ein d'adattar tenor specia e dimensiun al territori ch'ei dad arver. Ellas ein da colligar cun la reit da vias surordinada aschia, ch'ellas attiran negin traffic jester.

Vias da
cultivaziun

Las vias da quartier ein da formar aschia, ch'ellas pon vegnir duvradas sco spazis exteiurs per ils intents communabels dil quartier e sco access.

Nua che las relaziuns pretendan, vegnan las vias e plazzas illuminadas.

Art. 8

Las vias agricolas e forestals surveschan al diever agricol e forestal dil territori colligau.

Da principi ein ellas da construir sco vias naturalas e d'asfaltar sulettamein leu, nua che quei sedemuossa d'esser necessari.

Cun relaschar restricziuns da traffic procura la vischnaunca per in diever cunvegnent dallas vias da cultivaziun.

Vias da velos e
da cavalcar**Art. 9**

La vischnaunca sa dessignar vias da velos e da cavalcar e rutas per il sport da bike.

Vias e sendas da
viandar**Art. 10**

Vias da viandar e zonas da pedunzs per l'avertura dil territori da habitar ein da construir tenor pusseivladad separadamein dil traffic rulont. Ellas ein da formar a moda attractiva e vegnan per regla illuminadas.

Sendas da viandar ordeifer ils territoris da habitar ein per regla da construir e da marcar sco vias naturalas.

Stabilimenti
publics da parcar**Art. 11**

Ils stabilimenti publics da parcar vegnan mess a disposiziun tener il plan general d'avertura.

Dils parcadis publics per vehichels a motor astgan ins far diever per regla mo encounter pagament. Las taxas da parcadis per vehichels a motor e velos a motor vegnan fixadas en ina tariffa speciala ch'ei da relaschar dalla suprastanza communal.

La suprastanza communal relai en cass da basegns in uorden da diever per ils parcadis publics sco era per ils stabilimenti communabels che vegnan construi dalla vischnaunca.

Implants da
transport**Art. 12**

Ils implants da transport surveschan al transport da persunas e rauba. Implants ch'ein destinai per la publicitat ni per in diember pli grond da persunas privatas, vegnan risguardai sin il plan gene-

ral d'avertura ed accordai cun la planisaziun d'utilisaziun e d'avertura della vischnaunca.

Ils sistems da transport differents ein da combinar in cun l'auter aschinavon che quei ei pusseivel. Igl ei da crear cuortas relaziuns per midar mied da transport.

Las staziuns e las fermadas dils implants publics da transport ein da formar a moda favoreivla per ils utilisaders ed aschia ch'ellas san vegnir duvradas senza prighel da scadina e scadin.

3. Menaschi e manteniment**Art. 13**

Tut ils implants da traffic publics e privats ein da tener permanentamein en in stan adequat. Munconzas da construcziun ni dil menaschi che pericleteschan persunas u caussas, ein da reparar immediat.

Ils implants da traffic comunals vegnan manteni e renovai dalla vischnaunca.

Ils implants da traffic privats ein da mantener e da renovar dallas persunas privatas, aschinavon ch'ei exista buca regulaziuns divergentas.

Art. 14

Igl ei dad evitar da tartignar ils implants da traffic. La vischnaunca e las persunas privatas procuran per in nettegiament periodic dils implants ch'ellas mantegnan.

Il diever da mieds per extirpar zerclam e da regulaturs sin implants da traffic publics e privats, ch'ein vegni construi cun subvenziuns, sco era sin scarpas dalla via e dils binaris ei scumandaus.

Ils implants da traffic dalla vischnaunca che vegnan tartignai excessivamein da persunas privatas, ein da nettegiar da quellas sin lur agen donn e cuost. La suprastanza communal dat, aschinavon ch'igl ei necessari, las ordras necessarias.

Art. 15

Ils implants da traffic comunals vegnan teni libers dalla neiv duront igl unviern entras la vischnaunca, aschinavon che quei corrispunda als basegns publics. La suprastanza communal da decida, en la rama dils credits concenti dalla vischnaunca, las vias, sendas e plazzas communalas ch'ein mintgamai da rumir.

Manteniment e
renovaziun dallas
construcziunsSchubradad e
nettegiamentRumida dalla
neiv

Il diever da mieds chemics da terrenar ei mo excepcionalmein lubius.

Tier rumidas da neiv ei la vischnaunca autorisada da deponer la neiv, protegent aschi bein sco pusseivel ils edifezis e las culturas, sin beins immobigliars privats confinonts. Ils beins immobigliars pertuccai ein da schubergiar entras la vischnaunca suenter che la neiv ei luada da carppella e rumians. Donns vid edifecis, seivs ni plontas vegnan reparai en cunvegnientscha cun la suprastanza communalia.

La rumida da neiv sin vias privatas e la rumida dils access privats ei caussa dallas personas privatas. La vischnaunca sa surprender talas incarcas encunter correspondentia indemnizaziun.

Art. 16

Responsabladad

En rama dallas prescripcions federalas e cantunalas stat la vischnaunca buna per donns che seresultan tras ina construcziun fallida ni in menaschi e manteniment munglus dils implonts da traffic ch'ella ha construiu, menu u mantenui.

La responsabladad dallas personas privatas per donns che seresultan tras ina construcziun fallida ni in menaschi e manteniment munglus dils implonts da traffic ch'ellas han construiu, menu u mantenui, sedrezza exclusivamein tenor il dretg federal.

III. Finanziazion

1. Principi

Art. 17

Implonts publics

Tenor las prescripcions dalla lescha da baghegiar (artechel 86–87) incassescha la vischnaunca contribuziuns tenor plivalur per construir e renovar (sanar, remplazzar) implonts da traffic publics. Aschinavon ch'ei dat in interess public per construir u renovar ils implonts da traffic, porta ella la part dils cuosts che pertucca la vischnaunca ord mieds generals.

Ils cuosts per il menaschi ed il manteniment dils implonts da traffic communals porta la vischnaunca. Resalvadas restan contribuziuns en il cass dall'admissiun da grevs vehichels a motor sin las vias communalas ch'ein serradas per il traffic public sco era da regulaziuns specialas dils cuosts per implonts da traffic privats, dedicadas al diever general.

Las contribuziuns tenor plivalur vegnan fixadas tenor las prescripcions da quest reglement en ina procedura da contribuziun. Resalvada resta la fixaziun da contribuziuns tenor plivalur en la procedura per il plan da quartier.

Art. 18

Vegnan novs implonts da traffic dall'avertura detagliada construi ni vegnan implonts existents renovai incassa la vischnaunca contribuziuns da plivalur aschinavon che possessuras e possessurs da terren obtegnan entras la renovaziun (sanaziun, remplazzament) digl implont in avantatg special economic.

La suprastanza communalia fixescha correspondent agl interess public e privat vid igl implont la participaziun als cuosts, la quala ei da purtar dalla totalitat dallas possessuras e possessurs da terren. Leutier vegnan las suandontas directivas applicadas:

Contribuziuns sin plivalur

	Cumpart vischnaunca	Cumpart privata
<i>Implonts da traffic enteifer la zona da vitg</i>		
Avertura da basa	100%	0%
Avertura da detagi	30–0%	70–100%
<i>Implonts da traffic ordeifer la zonna da vitg</i>		
Avertura da basa	70–40%	30–60%
Avertura da detagi	30–0%	70–100%
Vias da spasseggiar, sendas, vias da cultivaziun (tenor interess public)	0–100%	100%–0%

Surveschan implonts d'avertura exclusiv per la surbaghegiada e gudida d'in territori, ein tuts cuosts d'avertura da purtar dalla totalitat dallas possessuras e possessurs da terren en quei territori. Vegnan implonts d'avertura, ch'ein obligai a contribuziuns, construi en connex cun ina planisaziun da quartier, ein las contribuziuns da plivalur da fixar en la procedura da planisaziun da quartier. En tuts auters cass succeda igl incassament tenor las prescripcions da quest reglement.

Implonts privats

Art. 19

Ils cuosts dils implonts da traffic privats van sin donn e cuost dallas persunas privatas. Resalvadas restan regulaziuns divergentas per implonts da traffic privats ch'ein dedicai al diever general. Sch'implonts da traffic privats surveschan a plirs beins immobiliars, ein tut ils cuosts cumbinali cun quels objects da reparter dallas persunas privatas sezzas. Resalvada resta la repartiziun dils cuosts tras la suprastanza communalala en proceduras per plans da quartier sco era tier implonts da traffic privats ch'ein da construir respectivamein d'utilisar communablamein sin ordinaziun dalla suprastanza communalala.

2. Contribuziuns tenor plivalur**Art. 20**Introducziun
dalla procedura
da contribuziun

La procedura da contribuziun vegn introducida entras in conclus dalla suprastanza communalala. Ella ei d'introducir avon l'entschatta dallas lavurs da construcziun e da concluder enteifer in termin adequat suenter la terminazion dalla construcziun. En cass motivai ed en cass dalla surprisa d'implonts da traffic privats ei ina introducziun posteriura dalla procedura da contribuziun pusseivla. Il conclus d'introducziun limitescha il territori da contribuziun e fixescha, tenor las directivas digl art. 18 da quest reglament, la part dils cuosts ch'ein da purtar dalla vischernaunca (part dall'intreszenza publica) e dallas persunas privatas (part dall'intressenza privata).

Il conclus d'introducziun ei da comunicar publicamein e da comunicar en secret a tut las proprietarias ed ils proprietaris cun beins immobiliars en il territori da contribuziun e quei cun l'indicaziun ch'ins sappi far protesta encunter il conclus d'introducziun tier la suprastanza communalala enteifer 20 dis dapi la publicaziun ni la comunicaziun.

Art. 21**Clav da repartiziun dils cuosts**

a) Fixaziun

Suenter la collaudaziun dalla construcziun fixescha la suprastanza communalala la clav da repartiziun dils cuosts. Per quei intent sa ella numnar ina cumissiun ni surdar quell'incumbensa ad in specialist u ina specialista.

La clav da repartiziun dils cuosts cumpeglia ina resumaziun dils cuosts totals dalla construcziun cun l'indicaziun dallas eventualas subvenziuns, in plan cun las eventualas zonas da contribuziun sco era la repartiziun dils cuosts denter las persunas obligadas da pagar contribuziuns inclusiv las explicaziuns.

Sco cuosts totals dalla construcziun valan las expensas ch'ein necessarias per quella inclusiv ils cuosts per projectar, comprar il terren e per menar la construcziun sco era il tscheins da construcziun e las expensas per fixar la clav da repartiziun dils cuosts.

Sco basa per la repartiziun vala per regla l'utilisaziun pusseivla, calculada sin fundament dalla dimensiun admesssa d'utilisaziun sco era dils avantatgs contonschi (art. 87 dalla lescha da bagheggiar).

Art. 22b) Exposiziun
publica, protesta
ed approbabziun

La suprastanza communalala expona publicamein la clav da repartiziun dils cuosts duront 30 dis e communicchescha l'exposiziun a moda usitada en il liug. Allas persunas obligadas da pagar contribuziuns eis ei da comunicar la clav da repartiziun en secret avon l'exposiziun, cun indicar lur pusseivladad da far protesta. Il medem mument eis ei d'annunziar ad ellas l'altezia da lur contribuziun.

Duront l'exposiziun publica san ins far protesta en secret e motivadamein tier la suprastanza communalala. Sche la clav da repartiziun dils cuosts vegn midada sin fundament da protestas, ei da repeter l'exposiziun publica. Sche las midadas pertuccan sulettamein singulas persunas obligadas da pagar contribuziuns, eis ei da dar la pusseivladad a quellas da far protesta enteifer il termin da 20 dis.

Suenter la conclusiun dalla procedura d'exposiziun e da protesta decida la suprastanza communalala davart eventualas protestas e davart l'approbabziun dalla clav da repartiziun dils cuosts. La decisioin ei da comunicar en secret e cun l'indicaziun dils mieds legals a tut las persunas obligadas da pagar contribuziuns. Encunter la decisioin san ins recuorer enteifer 20 dis tier la dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Art. 23Scadenza, pre-
staziuns da ga-
ranzia

Las contribuziuns tenor plivalur scadan per il pagament cun la approbabziun dalla clav da repartiziun dils cuosts. La suprastanza communalala sa denton ordinar pagaments a quen da tochen max. 80% digl import probabel en cass d'implonts pli gronds u da lavurs che cuozan pli ditg.

Ils quens e las disposiziuns vegnan tarmess allas persunas enscrettas en il register funsil il mument dalla consegna dil quen. En cass da relaziuns en dretg da construcziun succeda la facturaziun allas persunas cun dretg da construcziun, en cass da proprietad en condomini all'administraziun.

Las contribuziuns ch'ein vegnidas messas a quen sco era ils pagaments a quen ein da pagar enteifer 60 dis. En cass d'in pagamento retardau vegn mess a quen in tscheins da retard en l'altezia dallas tariffas cantunalas mintgamai en vigur.

La suprastanza communalala sa pretender ina garanzia adequata, sch'il pagamento d'in import probabel para pereclitaus.

Art. 24

Cass da direzia

La suprastanza communalala sa suspender il pagamento da contribuziuns scadentas en cass da direzia per maximal 15 onns. Il moratori vegn soli concedius, sch'igl import suspendiu vegn garantius voluntarmein tras l'inscripziun d'in dretg da pegn legal, tras la renconuschientscha e tras la permissiun d'inscripziun.

Il moratori ei da revocar, sch'il motiv, per il qual el ei vegnius concedius, ei curdaus, il pli tard denton cun l'inoltrazion d'ina damonda da construcziun u ina midada da maun.

Las contribuziuns suspendidas ein da tscheinsir cun in tscheins en l'altezia da mintgamai la tariffa da tscheins dalla banca cantinala grischuna per empremas hipotecas. Il pagamento dil tscheins sa vegnir suspendius tochen alla scadenza dalla pretensiun principala.

La damonda da suspender las contribuziuns ei d'inoltrar alla suprastanza communalala enteifer 30 dis dapi la retschavida della disposiziun da contribuziun.

Art. 25

Midada dallas
relaziuns

Sch'ils avantatgs dil liug ni dalla relaziun denter l'intressenza pubblica e privata semidan essenzialmein enteifer 5 onns suenter la vigur legala dalla clav da repartiziun dils cuosts ni pervia da mesuras da construcziun ni pervia dalla specia dil diever dall'ovra, sa vegnir introduciu ina nova procedura da contribuziun sin proposta dallas persunas obligadas da pagar contribuziuns ni muort uffeci.

Las contribuziuns prestadas sin fundament d'ina decisioan anteriusa ein da risguardar senza tscheins e buca tenor index.

Las contribuziuns ein da pagar posteriuramein ni da restituir tenor

la nova clav da repartiziun dils cuosts.

IV. Disposiziuns executivas e finalas

Art. 26

Entrada en vigur

Quest reglement va en vigur cun l'approbaziun entras la radunanza communalala.

Sias disposiziuns ein applicablas per tut ils projects da construcziun ch'ein buca aunc entschats ni lubi cun l'entrada en vigur dil reglement.

Cun l'entrada en vigur da quest reglement vegnan tut las prescripziuns anteriusa dalla vischnaunca che stattan en cuntradiciun cun quest reglement abrogadas.

Approbau dalla radunanza communalala ils 28 da settember 2001.

En num della suprastanza communalala:

Il president: *Sep Cathomas*

Igl actuar: *Fridolin Cahenzli*